

**БАГАНУУР
ДҮҮРГИЙН ЦУСНЫ
САЛБАР ТӨВ**

Үндсэн үйл ажиллагаа:

- **Донор зохион байгуулалт:** Багануур дүүргийн Улаан загалмайн хороо, Донорын холбоотой хамтарч донорын сургалт суртачилгааг байнга хийж байна.
- Дүүргийн Засаг даргын тамгын газар, залуучуудын зөвлөл, ЗӨБДЦШ-ТӨХК, Автожим ОНӨҮГ, Онцгой байдлын алба, Нийгмийн даатгалын хэлтэс, БНХК-ны Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал эрүүл ахуйн хэлтэс зэрэг байгууллагатай донорын талаар сургалт суртачилгаа, мэдээлэл хийж жил бүр хамтарч ажиллаж, цусаа бэлэглэж донорын эгнээнд нэгдсэн.

Донорт элсэх донорын сургалт суртачилгааны талаар байгууллагад хийсэн ажлууд

№	Албан байгууллагын нэр	Он, сар, өдөр	Хамрагдсан хүний тоо	Явуулаар цуглуулсан
1	ЗӨБЦДШТӨХК	2019-04-22	46	22
2	Автожим ОНӨҮГ	2019-05-17	35	21
3	Дүүргийн Засаг даргын тамгын газар, залуучуудын зөвлөлийн дунд	2019-06-10	36	
4	БЗӨБЦТС-ТӨХК	2019-06-28	28	8
5	Онцгой байдлын алба	2019-08-01	32	19
6	Нийгмийн даатгалын хэлтэс	2019-10-04	15	
7	БНХК-ны хөдөлмөрийн аюулгүй байдал эрүүл ахуйн хэлтэс	2019-10-23	10	
8	ЗӨБЦДШТӨХК	2019-12-13	42	19
	Бүгд		244	89

Донорын сургалт сурталчилгаа

Он	Донорын сурталчилгаа хийсэн хүний тоо
2015 он	64
2016он	135
2017 он	106
2018 он	187
2019 он	244

❖ 2019 оны донорын тайлан

- ❖ Монгол улсын Ерөнхийлөгчийн ивээл дор “Цусны донорын Үндэсний чуулган”-ыг төрийн ордонд зохион байгуулсан өдөрлөгт Дүүргийн хүндэт 25 донорыг хамт оролцсон.
- ❖ Хүрэл донор-1
- ❖ Хүндэт донор-4
- ❖ Бахархалын тэмдэг-10 тэмдэгээр -1 донор,
- ❖ Бахархалын тэмдэг-20 тэмдэгээр-2 донор,
- ❖ Бахархалын тэмдэг-30тэмдэгээр-1 донор,
- ❖ Бахархалын тэмдэг-40 тэмдгээр-1 донорыг
- ❖ УЗХ-ны 80 жилийн ойн тэмдэгээр Хүндэт болон идэвхитэн доноруудыг шагнаж урамшууллаа.

Цус, сийвэн цуглуулалт

№	Үзүүлэлтүүд	2015 он	2016 он	2017 он	2018 он	2019он
1	Цусаа өгсөн донорын тоо	146	75	175	203	296
2	Суурин	146	75	175	181	207
3	Явуулаар				22	89

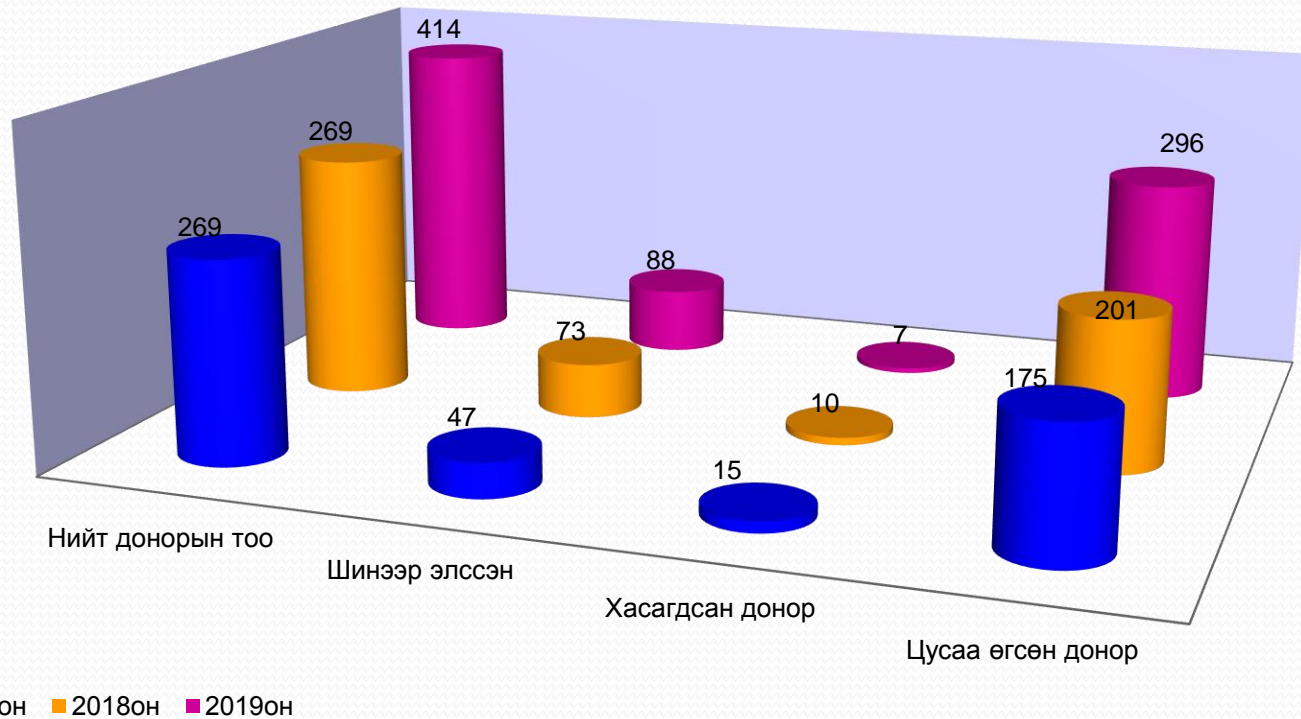
Байнгын донорын эзлэх хувь

№	Үзүүлэлтүүд	2015 он	2016 он	2017 он	2018 он	2019он
1	Нийт донор	328	237	269	324	408
2	Байнгын донор	95	100	98	108	162
3	Шинэ донор	233	137	171	216	246
4	Байнгын донорын эзлэх хувь	29,9%	42,1%	36,4%	33,3%	39,7%

Цус, цуглуулалтын үеийн хаягдал

№	Үзүүлэлтүүд	2015 он	2016 он	2017 он	2018 он	2019он
1	Цус бэлтгэх үеийн хаягдал			400	750	2400

ЦСТ-ийн сүүлийн 3 жилийн үндсэн үзүүлэлт

Багануур дүүргийн ЦСТ үндсэн үзүүлэлтээс харахад жил бүр нийт донорын тоо ихсэж цусаа бэлэглэх шинэ донорын тоо нэмэгдсэн үзүүлэлттэй байна.

2.Лабораторийн үйл ажиллагаа

№	Үзүүлэлтүүд	2015 он	2016 он	2017 он	2018 он	2019он
1	Шинжилгээнд хамрагдсан донорын тоо	146	75	175	201	296
2	Шинжилгээгээр хасагдсан донорын тоо	11	9	12	8	7

Шинжилгээний хасагдалт

№	Үзүүлэлтүүд	2015 он	2016 он	2017 он	2018 он	2019он
1	В Гепатит	2	6	5	2	
2	С Гепатит	5	2	5		2
3	Тэмбүү	4	1	2	6	5
4	ХДХВ					

№	Үзүүлэлтүүд	2015 он	2016 он	2017 он	2018 он	2019он
1	Цусны бүлэг, резус үзсэн	244	116	280	292	296
2	Хувийн тохироо	98	41	105	91	192

- Донорт резус сөрөг, келл эерэг гарсан тохиолдол байхгүй. Хувийн тохироог лабораторит 100% хийж ЦЦБ олгож байна. Цусны хувийн тохироо тодорхойлсон нэгжийн тоо T-192, эмнэлэгт цус сэлбэлт хийсэн нэгжийн тоо C-171,
- Манай эмнэлэгт томоохон хэмжээний мэс ажилбар 2 тохиолдолд 4 нэгжид хувийн тохироо хийж хагалгаанд орсон боловч ЦЦБ хийгээгүй болно. ЦЦБ шаардлагатай өвчтөнд хувийн тохироо хийж ЦЦБ олгодог.
- ЦССҮТ-д 2017 онд 111 сорьцыг, 2018 онд 18 сорьц илгээж шинжлүүлсэн байна.
- 2019онд Чанарын гадаад үнэлгээнд 2удаа хамрагдсан байна.

№	Он сар өдөр	ЦСДХ	Цусны бүлэг	Хувийн тохироо	Үр дүн тайлбар
1	2019-06-21	+	+	+	100% тохирсон
2	2019-11-21	+	+	+	ЧГҮ хамрагдаж явуулсан хариун ирээгүй байна.

ЦЦБ-ий үйлдвэрлэлийн чанарын хяналтын шинжилгээ:

№		ДУЭ	ХШС	УЭӨ	К-сийвэн	Криопреципетат	ЯЭӨ
1	Нийт ЦЦБ	269	264	8	13	13	15
2	ЧХШ	10	2	1			1
3	Хувь	3,7%	0,7%	12,5%			6,6%

Улаан эсийн бүтээгдэхүүнд чанарын шинжилгээний үзүүлэлтэнд гемоглобин, гемокритын үзүүлэлтийг,

Ялтаст эсийн өтгөрүүлэг үзүүлэлтэнд ялтаст эс, цагаан эсийг үзүүлэлтийг,

Хөлдөөсөн шинэ сийвэнд уураг, фибриногений үзүүлэлтийг үздэг. К-сийвэн, Криопреципетат чанарын шинжилгээнд өгөөгүй байна.

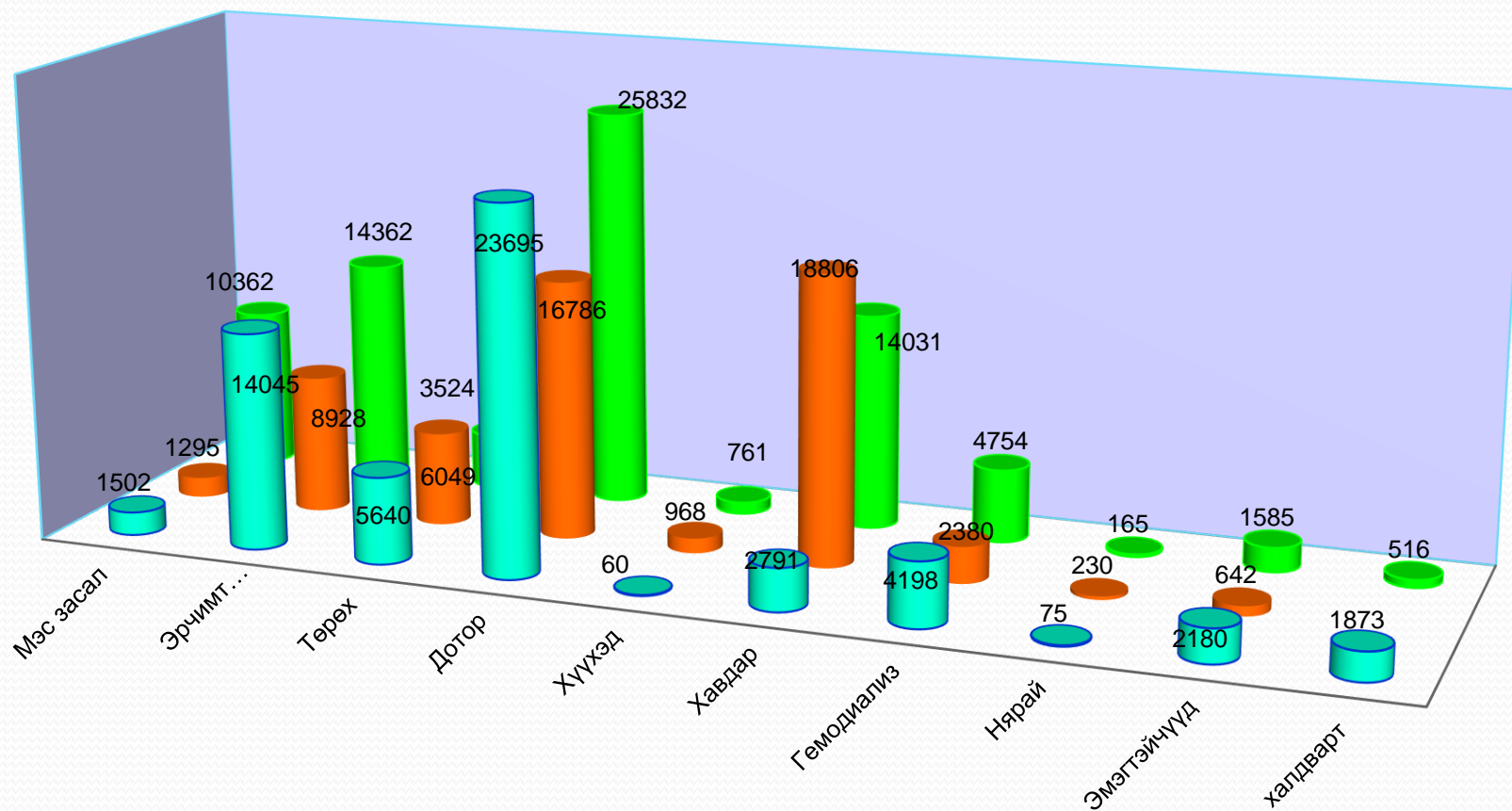
ЦЦБ үйлдвэрлэл

№	Үзүүлэлтүүд	2015 он	2016 он	2017 он	2018 он	2019он
1	Нийт авсан цусны хэмжээ	54650 146 нэгж	30385 75 нэгж	79250 175 нэгж	75850 201 нэгж	107200 296нэгж
2	Бүхэл цус	3950	700 2нэгж			
3	Даршилсан улаан эс	41653 144 нэгж	21920 нэгж	45934 163 нэгж	53041 198 нэгж	70060 269нэгж
4	Улаан эсийн өтгөрүүлэг	700 2нэгж	285 1нэгж	25 1нэгж	405 2нэгж	1702 8нэгж
5	Шингэн сийвэн	15325 70нэгж	7480	3606 22нэгж		
6	Хөлдөөсөн шинэ сийвэн	УБ-аас 17536 72нэгж	УБ-аас 11051 42нэгж	28135 142нэгж	37977 176нэгж	57437 264нэгж
7	Криопреципитат				375 25нэгж	195 13нэгж
8	К-сийвэн				5269 25нэгж	2425 13нэгж
9	Тромбоцитын масс	УБ-аас 280 4нэгж		700 14нэгж	1100 22нэгж	750 15нэгж

Тасаг нэгжийн ЦЦБ-ий хэрэглээ

№	Үзүүлэлт	ЦЦБ нэр	2019он		
			Мл	Нэгж	Хэргэлсэн хүний тоо
1	Дотор	ДУЭ	13581	52	18
		ХШС	11751	54	14
		ЯЭӨ	500	10	1
2	ЭЭЯТ	ДУЭ	5769	22	4
		ХШС	8393	39	6
		ЯЭӨ	200	4	1
3	Мэс засал	ДУЭ	6795	27	11
		ХШС	3479	15	5
		УЭӨ	88	1	1
4	Хөнгөвчлөх	ДУЭ	7681	30	9
		ХШС	6350	31	11
5	Төрөх	ДУЭ	1909	8	5
		ХШС	1615	7	3
6	Гемодиализ	ДУЭ	4754	18	7
7	Хүүхэд	ХШС	140	1	1
		ДУЭ	210	2	2
		УЭӨ	411	6	4
8	Эмэгтэйчүүд	ДУЭ	1089	4	2
		ХШС	496	2	1
9	Нярай	ХШС	165	3	1
10	Замбага	ДУЭ	483	2	1

Тасаг нэгжүүдийн ЦЦБ-ний хэрэглээ

■ 2017 он

■ 2018 он

■ 2019 он

ЦСЗЗ-ийн үйл ажиллагааны тайлан:

- **Цус сэлбэлтийг зохицуулах салбар зөвлөл**
- 11хүний бүрэлдэхүүнтэй.
- Жилдээ 2 удаа хуралдсан.
- Цус сэлбэлтийг зохицуулах салбар зөвлөлийн /ЦСЗСЗ/ хурлыг 2019 онд 1 сарын 13 хийсэн хурлаар ЦЦБ хэрэглэдэг тасаг нэгжүүдийн хэрэглээ, ЦСЗСЗ-ийн гишүүн бүр 6 чиглэлээр хяналтаа хийх талаар ярилцав.
- 2019 оны 5 сарын 14 нд хийсэн хурлаар ЦСЗСЗ-ийн гишүүний үүрэг төлөвлөгөө, ЦЦБ хэрэглээнд хийсэн хяналт үнэлгээний дүнг танилцаж, хяналт үнэлгээгээр хангалтгүй гарсан сектор дотор ярилцлага уулзалт, хичээл хийх, ЦСЗСЗ-ийн гишүүд хариуцсан хяналтыг чиглэлийн дагуу үнэлгээг тогтмол хийж байх, ЦЦБ, эмнэлзүйн чиглэлээр сургалтыг дахин хийх талаар ярилцав.
- Эхбарих болон дотрын секторын хичээл ярилцлага хийв.

№	Хянах чиглэл	Хариуцах эзэн
1	Цус сэлбэлтийг зохицуулах салбар зөвлөлийн үйл ажиллагааг хянах	С.Оюунцэцэг
2	ЦЦБ-ий нөөц зохицуулах нэгжийн үйл ажиллагааг хянах	Н.Сэлэнгэсүлжээ
3	Лабораторийн үйл ажиллагааг хянах	О.Мандах
4	Тасаг нэгжийн бэлэн байдал үйл ажиллагааг хянах	Б.Оролмаа
5	ЦЦБ-ий хадгалалт, тээвэрлэлтийн хяналт	О.Очмаа
6	Цус сэлбэх үйл ажиллагаа, Өвчний түүхтэй танилцаж үнэлгээ өгөх	С.Байгалмаа /Дотор,Мэдрэл,Хүүхэд/ О.Оюунчимэг/ЭЭЯТ, Халдварт/ Л.Ихбаяр /Мэсзасал,Эмэгтэйчүүд/ Л.Солонго /Төрөх, Нярай/

Цус сэлбэх үйл ажиллагааны хяналтын хуудсаар тасаг нэгжүүдийн өвчтөний түүхэнд хийсэн хяналт үнэлгээ:

2019он

	Дотор	Хөнгөвчлөх	Мэс засал	Хүүхэд	Эмэгтэйчүүд	Төрөх
Дотоод хяналт хийсэн өвчтний түүх	9	8	6	2	2	2
1-р улирал %	72%	74%	66,1%		77,5%	45,8%
2-р улирал %	74,8%	63,6%				
3-р улирал%		91%		64%		96,6%
4-р улирал %	100%		78,6%			
Бүгд	82,2%	76,2%	72,35%		77,5%	71,2%

Өвчний дугаар		Оноо	20/39		
Сэлбэсэн цусан бүтээгдэхүүний нэр			Энхтулга ,Дэлгэрцэцэг		Солонго
Эмчийн нэр			ДУЭ	ХШС	ДУЭ
А.Захиалга баталгаажуулалт	Өвчтөн, асран хамгаалагчаас ЦЦБ сэлбэх зөвшөөрөл авсан эсэх	1	0	0	1
	Эмч захиалгын хуудас баталгаажуулсан	1	0	0	1
	ЦЦБ-ний төрлийг сонгосон эсэх	1	1	1	1
	Цусны АВО, Резус бүлэг тодорхойлсон эсэх	1	1	1	1
Б. Биологийн тохироо үзсэн эсэх		1	0,5	0,5	1
Үндэслэл- Зовиур, үзлэг даралт, пульс, арьс, судасны дүүрэлт, цусны дэлгэрэнгүй, коа-грамм, Онош		10	8	8	10
Эргэлдэх цус, сэлбэх шингэн тооцсон		10	5	5	10
Зөв бүтээгдэхүүн сонголт		5	5	5	5
Е. Сэлбэлтийн явцыг хянасан	Сэлбэлтээс өмнө амин үзүүлэлтийг үзсэн эсэх халуун, А/Д, ЧСС, Амьсгал тоо	3	3	3	3
	Сэлбэлт эхлэсэн хугацааг тэмдэглэсэн эсэх, биеийн халуун, А/Д, ЧСС, Амьсгал тоо	3	3	3	3
	Сэлбэлтийн эхний 15 минутанд амин үзүүлэлтийг үзсэн эсэх, биеийн халуун, А/Д, ЧСС, амьсгалын тоо	3	3	3	3
	ЦЦБ сэлбэх хурдыг тодорхойлсон эсэх, биеийн халуун, А/Д, ЧСС, амьсгалын тоо	3	1,5	2	3
	Сэлбэлтийн явцад 30 минут тутамд хянасан эсэх, биеийн халуун, А/Д, ЧСС, амьсгал тоо	3	3	1,5	3
	Сэлбэлтийн төгсгөлд хянасан эсэх, биеийн халуун, А/Д, ЧСС, амьсгалын тоо, шээсний өнгө, хэмжээ, бусад	5	3	5	5
Эмчилгээний үр дүнг тооцож баримтжуулсан эсэх /эмнэлзүй зовиур, үзлэг даралт, пульс, арьс, суудасны дүүрэлт, цусны дэлгэрэнгүйг давтсан/		10	0	0	10
Нийт оноо		60	60	60	60

Лабораторийн үйл ажиллагааны хяналтыг хуудсаар хяналт үнэлгээ хийхэд:

№	Үзүүлэлт	Улирал	Хувь
1	Шинжилгээ хийх аргачлал	1-р улирал %	100%
		2-р улирал %	100%
		3-р улирал%	100%
		4-р улирал %	100%
		Бүгд	100%
2	Лабораторид сорьц хүлээн авах хяналтын хуудас	1-р улирал %	87,1%
		2-р улирал %	46%
		3-р улирал%	
		4-р улирал %	92,8%
		Бүгд	78,9%
3	Шинжилгээний хариу олгох хяналтын хуудас	1-р улирал %	95,3%
		2-р улирал %	100%
		3-р улирал%	93,3%
		4-р улирал %	93,3%
		Бүгд	95,4%

Лабораторийн шинжилгээ хийж байгаа лабронт нар нь бүгд хувийн тохироо хийж сурсан байна.

Лабораторид тасгууд сорьц илгээхдээ хуруу шилэн дээрхи мэдээлэлийг гүйцэд бичихгүй байгаа алдаа байна. Хяналт 46% болж буурсан нь шинээр ажилд орсон хүн туршлага мэдлэггүйтэй холбоотой буурсан.

- **Сургалт зохион байгуулсан байдал:**
- 2019 оны 3 сарын 6-20ны хооронд “Цус, цусан бүтээгдэхүүний эмнэлзүйн зохистой хэрэглээ” сэдэвт сургалтыг тасаг нэгжүүдийн сувилагч нарт цусны бүлэг, резус, биологийн тохироо үзэх зэрэг ажлын байрны сургалт явуулж, чадавхижуулах, ЦЦБ-нийг захиалах, сэлбэхтэй холбогдон хөтлөгдөх маягтуудыг бүрэн хөтлөлт, тасаг нэгжүүдийн цус цусан бүтээгдэхүүний хийх үед өвчтөнд орны дэрэгдэх цус сэлбэх урсгал дараалал, хяналтыг үйл ажиллагаандаа тогтмолжуулах сургалтын явууллаа.
- ЦЦБ хэрэглэдэг тасаг нэгжүүд цусны бүлэг үзэх гардан сургалтанд нийт 90 сувилагч тусгай мэргэжилтэн хамрагдахаас 72 буюу нийт тасаг нэгжүүд 80% хамрагдсан байна.
- 2019 оны 05 сарын 8-24ны хооронд цус цусан бүтээгдэхүүн сэлбэх тасаг нэгжийн эмч нарт “Цус, цусан бүтээгдэхүүний эмнэлзүйн зохистой хэрэглээ” сэдвээр Хурц цус алдалтын үед цус цусан бүтээгдэхүүн хийх заалт, өвчтөний түүхэнд тэмдэглэх зэргээр ярилцлага хичээл хийв. Нийт 75,8% хамрагдсан байна.
- Шинэ ажилд орсон хүмүүст ЦЦБ хөтлөлт болон хийх талаар тухайн үед нь зөвөлдөг.

Анхаарал хандуулсанд
баярлалаа.